

ENCJ NEWSLETTER

ENCJ biļetens, 2026. gada janvāris–marts

EIROPAS TIESLIETU PADOMJU TĪKLS	2
PAZIŅOJUMS PAR TIESNEŠIEM UN PROKURORIEM, UZ KURIEM ATTIECAS ASV VALSTS SANKCIJAS	2
ENCJ PIEDALĪJĀS 2026. GADA TIESISKUMAS ZIŅOJUMA IZSTRĀDĀŠANĀ	2
VENĒCIJAS KOMISIJA	3
LŪGUMS VENĒCIJAS KOMISIJAI SNIEGT ATZINUMU PAR LIKUMA PROJEKTU „PAR TIESĪBU UZ TIESISKU TIESAS PRĀVU UN LIETAS IZSKATĪŠANU BEZ PĀRĒJAS KAVĒŠANĀS ATJAUNOŠANU”	3
EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA	4
Lietu C-521/21 EKT Pilsonisko tiesību aizstāvja birojs	4
BEĻĢIJAS TIESLIETU AUGSTĀ PADOME	5
AICINĀJUMS IEVĒROT VISUS TIESU LĒMUMUS	5
ĪRIJAS TIESLIETU PADOME	6
APŅEMŠANĀS PAR TIESNEŠU LABKLĀJĪBU	6

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Eiropas Tieslietu padomju tīkls

Paziņojums par tiesnešiem un prokuroriem, pret kuriem vērstas ASV valdības sankcijas

Eiropas Tieslietu padomju tīkls (ENCJ), Eiropas Tiesnešu asociācija (EAJ) un Eiropas Savienības Valsts padomju un Augstāko administratīvo tiesu asociācija (ACA-Europe) pieņēma kopīgu paziņojumu par Starptautiskās Krimināltiesas tiesnešiem un prokuroriem, pret kuriem vērstas ASV valdības sankcijas.

Šajā dokumentā trīs tīkli uzsver, ka tiesu neatkarība ir būtisks elements, kas jānodrošina un jāaizsargā katram tiesnesim un tiesu varai kopumā.

Klikšķiniet [šeit](#), lai lasītu pilnu paziņojumu.

ENCJ sniedza ieguldījumu 2026. gada tiesiskuma ziņojumā

Eiropas Komisija aicināja ENCJ sniegt ieguldījumu Eiropas Komisijas 2026. gada tiesiskuma ziņojumā.

Ziņojums par tiesiskumu ir Eiropas Komisijas izdots dokuments, kas veltīts notikumu izvērtēšanai ES dalībvalstīs četrās galvenajās jomās: tiesu sistēmas, pretkorupcijas sistēmas, plašsaziņas līdzekļu plurālisms un brīvība, kā arī institucionālā līdzsvara un kontroles sistēma.

ENCJ ieguldījums ziņojumā sniedz ieskatu ieteikumos tiesu sistēmas galvenajā jomā. Tas sastāv no trim sadaļām. Pirmajā sadaļā aplūkoti ENCJ paziņojumi un darbības 2025. gadā saistībā ar tiesiskuma jautājumiem. Otrajā sadaļā ir apkopoti 2025. gadā veiktās ENCJ aptaujas rezultāti par tiesnešu neatkarību, kā arī ENCJ ziņojums par tiesu varas neatkarību, atbildību un kvalitāti. Trešajā sadaļā ir sniegts pārskats par attiecīgajām norisēm ENCJ dalībvalstīs saistībā ar tiesu varas neatkarību, un tā ir balstīta uz dalībvalstu sniegto informāciju.

Klikšķiniet [šeit](#), lai lasītu pilnu dokumentu.

Venēcijas komisija

Lūgums Venēcijas komisijai sniegt atzinumu par likumprojekta „Par tiesību uz taisnīgu tiesu un lietas izskatīšanu bez nepamatotas kavēšanās atjaunošanu”

Venēcijas Komisijas plenārsēdē, kas notika 2026. gada 6. un 7. martā, komiteja ir sniegusi atzinumu. Atzinumā analizēts likumprojekts par to tiesnešu statusu, kuri no 2018. līdz 2025. gadam iecelti vai paaugstināti amatā Polijas Tieslietu padomē (Krajowa Rada Sądownictwa, KRS), kā arī citiem saistītiem jautājumiem.

Šajā atzinumā Venēcijas komisija atbalsta mēģinājumu izmantot likumdošanas mehānismu, lai novērstu kaitējumu, ko radījušas nepareizas tiesnešu iecelšanas, taču tikai tad, ja risinājums ir ātrs, samērīgs un tam pievienotas tiesiskās garantijas. Tā piekrīt dažiem priekšlikuma aspektiem, piemēram, tiesnešu plašai iedalīšanai kategorijās, vienlaikus uzsverot, ka citi aspekti rada nopietnākas bažas par varas dalīšanu un tiesnešu neatsaucamību.

Komisija atbalsta tikai rūpīgi ierobežotu lietu atkārtotu izskatīšanu un apšaubā plašākas automātiskas sekas, kas izriet no tiesnešu, kuri iecelti vai paaugstināti amatā attiecīgajā periodā, līdzdalības, vienlaikus norādot, ka Augstākās tiesas Ārkārtas pārskatīšanas palātas likvidēšana atbilst plašākiem labošanas centieniem.

Pilns dokuments ir pieejams [šeit](#).

Eiropas Savienības Tiesa

Lietā CJEU C-521/21 Rzecznik Praw Obywatelskich

Lietā C-521/21 Poznaņas Vecpilsētas rajona tiesa (Polija) ar prejudiciālu jautājumu vērās Eiropas Savienības Tiesā, lai noskaidrotu, vai pārkāpums, kas izdarīts tiesneša iecelšanas laikā, pats par sevi ir pietiekams, lai secinātu, ka šis tiesnesis nav neatkarīgs.

Šajā spriedumā Tiesa precizēja, ka nepilnīgs iecelšanas process automātiski nenozīmē, ka tiesnesim trūkst neatkarības. Tiesa aicina valstu tiesu iestādes veikt individuālu katras lietas izvērtējumu, nevis piemērot vienotu diskvalifikāciju. Mērķis ir noteikt, vai konkrētie iecelšanas apstākļi rada reālu ārējas ietekmes risku vai pamatotas šaubas par tiesneša objektivitāti.

Lietā īpaši tika skatītas ilgstošas bažas par tiesnešiem, kurus pēdējos gados iecēlusi Valsts Tieslietu padome (KRS), un par tiesiskās aizsardzības līdzekļu trūkumu neizraudzītajiem kandidātiem. Šajā jautājumā Tiesa ieņēma pragmatisku nostāju: ne KRS pretrunīgā iesaistīšanās, ne tiesas pārskatīšanas trūkums vien nepietiek, lai attaisnotu automātisku noraidīšanu. Saskaņā ar Tiesas viedokli, lai tiesa zaudētu savu statusu kā „ar likumu izveidota”, pārkāpumiem jābūt nopietniem un tādiem, kas kopumā aktīvi grauj sabiedrības uzticību.

Tomēr Tiesa stingri norādīja, ka ES tiesību akti paredz, ka valstu tiesām ir jābūt pilnvarām pārbaudīt šo iecelšanu likumību interešu konflikta izskatīšanas procesā. Tādējādi ES Tiesa raida skaidru signālu: Polijai ir jānodrošina tiesiskais regulējums, kas ļautu izvērtēt tās iecelšanas procedūras, kuras tiek uzskatītas par nepilnīgām. Tas ir stingrs atgādinājums, ka uzticības atjaunošana tiesu varai un varas dalīšanas principa ievērošana joprojām ir neapstrīdama Savienības prioritāte.

Preses relīze par šo lēmumu ir pieejama [šeit](#). Klikšķiniet [šeit](#), lai apskatītu lietas pilnu tekstu.

Beļģijas Augstākā tieslietu padome

Aicinājums ievērot visus tiesu lēmumus

2026. gada 6. martā Conseil Supérieur de Justice / Hoge Raad voor de Justitie (Beļģijas Augstākā tiesa) publicēja paziņojumu [franču](#) un [holandiešu](#) valodā, aicinot ievērot visus tiesu lēmumus. Paziņojumā teikts:

Augstākā tieslietu padome vēlas atkārtoti uzsvērt demokrātijas pamatprincipu: tiesu lēmumu ievērošana ir tiesiskuma pamatā.

Valstī, kas balstās uz varas dalīšanu, tiesu lēmumi ir jāciena un jāizpilda neatkarīgi no viedokļa par to pamatotību.

Pilsonis, kas vēršas tiesā, ir jāpieņem pieņemtie lēmumi, pat ja tie nav viņam labvēlīgi. Šī prasība jo īpaši attiecas uz valsts iestādēm, un jo īpaši uz izpildvaru, kuras rīcībai ir jābūt saskaņā ar tiesu lēmumu ievērošanu.

Šī prasība attiecas jo īpaši uz gadījumiem, kad Konstitucionālā tiesa pieprasa apturēt likuma piemērošanu, lai saglabātu tiesisko noteiktību, kamēr tiek gaidīts tiesas skaidrojums.

Tiesu lēmumu autoritātes ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pilsoņu uzticībai demokrātiskajām institūcijām.

Augstākā tieslietu padome atkārtoti uzsver šo pamatprincipu nozīmi tiesiskuma pareizai darbībai.

Īrijas Tieslietu padome

Saistības tiesnešu labklājības jomā

Īrijas Tieslietu padome savā tīmekļa vietnē ir publicējusi dokumentu, kas veltīts tiesnešu labklājībai. Šī tēma nesen tika apskatīta arī ENCJ darbā, izmantojot 2026. gada kvalitātes aptauju un 2024. gada ziņojumu par tiesneša karjeras pievilcību. Īrijas Tieslietu padomes paziņojumā norādīts šādi:

Tiesnešu labklājība ir būtiska sastāvdaļa, lai nodrošinātu, ka Īrijas tiesneši spēj atbildīgi un efektīvi pildīt savus pienākumus.

Tieslietu padome kā institūcija un tiesu varas atsevišķo locekļu kopums ir apņēmusies sasniegt noteiktus galvenos mērķus, kas izklāstīti [„Saistībās par tiesnešu labklājību”](#). Šos mērķus plānots sasniegt, īstenojot [stratēģisko rīcības plānu](#), kurā izklāstīta pakāpeniska un pielāgota stratēģija tiesu varas locekļu labklājības atbalstam, lai veicinātu taisnīgu un neatkarīgu tiesvedību Īrijā.

Dokumentos ir uzsvērtas Tieslietu padomes apņemšanās ievērot kritērijus, kas izklāstīti [Bangaloras tiesnešu ētikas principos](#), kā arī [Nauru deklarācijā par tiesnešu labklājību](#), lai panāktu izcilību tiesu sistēmas darbībā, augstus tiesnešu ētikas standartus un sabiedrības uzticību tiesu sistēmai un tiesvedībai.

Šī iniciatīva ir nozīmīga dalībvalstu apņemšanās, kas ir ENCJ projektu rezultāts. 2023. un 2024. gadā tiesnešu labklājība tika apspriesta un iekļauta [projektā par tiesneša karjeras pievilcību](#).